

INSTITUTIONEN FÖR SVENSKA SPRÅKET

SSA111 Svenska som andraspråk, Grundkurs, 30 högskolepoäng

Swedish as a Second Language: Introductory Course, 30 credits

Grundnivå / First Cycle

Litteraturlista för SSA111, gällande från och med vårterminen 2024

Litteraturlistan är fastställd av Institutionen för svenska språket, flerspråkighet och språkteknologi 2023-11-06 att gälla från och med 2024-01-15.

Se bilaga.

Litteraturlista

SSA111, *Svenska som andraspråk, grundkurs 30 högskolepoäng*
Swedish as a Second Language, Introductory Course, 30 higher education credits

Gäller från VT24

Delkurs 1 Introduktion, 6 hp

- Axelsson, Monika 2013. Flerspråkighet och lärande. I: Hyltenstam, Kenneth & Inger Lindberg, (red.), *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur, s. 547–577.
- Axelsson, Monika, Kenneth Hyltenstam & Inger Lindberg (red.), 2012. *Flerspråkighet – en forskningsöversikt*. (Vetenskapsrådets rapportserie, 5: 2012.) Stockholm: Vetenskapsrådet. Enligt lärares anvisning. Nätpublicerad.
- Bijvoet, Ellen & Kari Fraurud 2013. ”Rinkebysvenska” och andra konstruktioner av språklig variation i dagens flerspråkiga Sverige I: Hyltenstam, Kenneth & Inger Lindberg, (red), *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur, s. 369–396.
- Gibbons, Pauline 2018. *Stärk språket, stärk lärandet. Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt för och med andraspråkselever i klassrummet*. Stockholm: Hallgren & Fallgren. Enligt lärares anvisning.
- Otterup, Tore & Gilda Kästen-Ebeling (red.) 2018. *En god fortsättning – Nyanländas fortsatta väg i skola och samhälle*. Lund: Studentlitteratur. Enligt lärares anvisning.
- Skolverket 2018. *Greppa flerspråkigheten! En resurs i lärande och undervisning*. Enligt lärares anvisning. Nätpublicerad.
- Skolverket. u.å. *Nyanlända barn och elevers utbildning*. Nätresurs.
- Skolverket. Aktuella läroplaner, kursplaner och andra styrmedel från Skolverket. Nätpublicerade.

Skönlitteratur enligt lärares anvisning.

Aktuellt material enligt lärares anvisning, max. 100 sidor.

Referenslitteratur

Dysthe, Olga, Frøydis Hertzberg och Torlaug Løkensgaard Hoel 2011. *Skriva för att lära*. Lund: Studentlitteratur.
Karlsson, Ola (red.) 2017. *Svenska skrivregler utgivna av Språkrådet* 2017. Stockholm: Liber.

Delkurs 2 Det svenska språkssystemet i andraspråksperspektiv, 9 hp

Andréasson, Maia (manus 2018). *Bisatser*. Göteborg: Institutionen för svenska språket, Göteborgs universitet. Tillgänglig på lärplattform.
Andréasson, Maia (manus 2019). *Satsschemat*. Göteborg: Institutionen för svenska språket, Göteborgs universitet. Tillgänglig på lärplattform.
Enström, Ingegerd 2016. *Ordens värld. Svenska ord – struktur och inläring*. 2 uppl. Stockholm: Hallgren & Fallgren.
Flyman Mattsson, Anna 2021. *Andraspråkets grammatik*. Lund: Studentlitteratur.
Flyman Mattsson, Anna 2021. *Andraspråkets grammatik. Övningsbok*. Lund: Studentlitteratur.
Josefsson, Gunlög 2010. *Svensk universitetsgrammatik för nybörjare. 2 uppl. Lund: Studentlitteratur.*
Kroeger, Paul G. 2019. *Analyzing meaning. An introduction to semantics and pragmatics*. Kapitel 5–6. Berlin: Language Science Press. Nätpublicerad.
Philipsson, Anders 2013. Svenskans morfologi och syntax i ett andraspråksperspektiv. I: Hyltenstam, K. & I. Lindberg (red.), *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*, Lund: Studentlitteratur, s. 121–150. Flytta till dk1?
Thorén, Bosse 2023. *Svensk fonetik och uttalsundervisning*. Tredje upplagan. Stockholm: Morfem.
Aktuellt material enligt lärares anvisning, högst 100 s.

Referenslitteratur

Fast, Cecilia & Anita Kannermark 1998. *Form i fokus C. Övningsbok i svensk grammatik*. Lund: Folkuniversitetets förlag.
Josefsson, Gunlög 2009. *Svensk universitetsgrammatik för nybörjare. Övningar med facit och kommentarer*. 2 uppl. Lund: Studentlitteratur.
Lagammaire. Videomaterial. <www.youtube.com/user/LaGrammaire>.
Lövestam, Sara 2016. *Grammatikundervisning – för sfi och sva*. Stockholm: Natur & kultur. Svenska Akademiens ordlista. <<https://www.svenska.se>>.
Svensk ordbok utgiven av Svenska akademien. <<https://www.svenska.se>>.
Teleman, Ulf, Staffan Hellberg & Erik Andersson 1999. *Svenska Akademiens grammatik*. Stockholm: Nordstedts. <<https://www.svenska.se/grammatik>>.

Delkurs 3 Flerspråkiga elevers andraspråksutveckling, 7,5 hp

- Abrahamsson, Niclas 2009. *Andraspråksinläring*. Lund: Studentlitteratur.
- Enström, Ingegerd 2013. Ordförråd och ordinläring – med särskilt fokus på avancerade inlärare. I: Hyltenstam, Kenneth & Inger Lindberg (red.), *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur, s. 169–195.
- Flyman-Mattson, Anna & Gisela Håkansson 2021. *Bedömning av svenska som andraspråk. En analysmodell baserad på grammatiska utvecklingsstadier*. Lund: Studentlitteratur, s. 1–94.
- Gibbons, Pauline 2013. *Stärk språket, stärk lärandet*. Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt för och med andraspråkselever i klassrummet. Stockholm: Hallgren & Fallgren. Enligt lärares anvisning.
- Hammarberg, Björn 2013. Teoretiska ramar för andraspråksforskningen. I: Hyltenstam, Kenneth & Inger Lindberg (red.), *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur, s. 27–84.
- Lindberg, Inger 2005. *Språka samman. Om samtal och samarbete i språkundervisningen*. Stockholm: Natur och Kultur.
- Lindberg, Inger 2007. Forskning om läromedelsspråk och ordförrådsutveckling. I: Lindberg, I. & Johansson Kokkinakis, S. (red.), *Ordil. En korpusbaserad kartläggning av ordförrådet i läromedel för grundskolans senare år*. ROSA 8. Göteborg: Institutet för svenska som andraspråk, Göteborgs universitet, s. 13–54. Nätpublicerad.
- Lyngfelt, Benjamin & Julia Prentice. (manus 2020). *Ett bruksbaserat perspektiv på språkinläring*. Göteborg: Institutionen för svenska språket, Göteborgs universitet. Tillgänglig på lärplattform. Skolverket. Aktuella läroplaner, kursplaner och andra styrmedel från Skolverket. Nätpublicerade.

Aktuellt material enligt lärares anvisning, högst 100 s.

Referenslitteratur

- Danielsson, Mattias & Kerstin Erlandsson-Svevar 2008. *Greppa grammatiken*. Lärobok och facit. Stockholm: Bonniers.
- Dysthe, Olga m.fl. 2011. *Skriva för att lära*. Lund: Studentlitteratur.
- Karlsson, Ola (red.) 2017. *Svenska skrivregler utgivna av Språkrådet 2017*. Stockholm: Liber.

Delkurs 4 Läs- och skrivutveckling på ett andraspråk, 7,5 hp (valbar kurs 4a)

- Alleklöv, Birgitta & Lisbeth Lindvall 2001. Läs- och skrivprojektet Listiga räven – att läsa i skolan för livet. I: Naucér, K. (red.), *Symposium 2000 – ett andraspråksperspektiv på lärande*. Stockholm: Nationellt centrum för svenska som andraspråk, HLS förlag. Nätpublicerad.
- Axelsson, Monica 2001. Listiga räven ur Cummins perspektiv. I: Naucér, K. (red.), *Symposium 2000 – ett andraspråksperspektiv på lärande*. Stockholm: Nationellt centrum, HLS förlag. Nätpublicerad.
- Franker, Qarin 2013. Att utveckla litteracitet i vuxen ålder – alfabetisering i en flerspråkig kontext. I: Hyltenstam, Kenneth & Inger Lindberg (red.), *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur. Nätpublicerad.
- Franker, Qarin 2009. Bildvalet har betydelse. I: Juvonen, Peivo (red.), *Språk och lärande. Rapport från ASLA:s höstsymposium, Stockholm, 7–8 november 2008*. Stockholm: ASLA. Nätpublicerad.

- Gibbons, Pauline 2018. *Stärk språket, stärk lärandet. Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt för och med andraspråkselever i klassrummet*. Stockholm: Hallgren & Fallgren.
- Heath, Shirley Brice 1986. What no bedtime story means: Narrative skills at home and school. I: Scheffeline, B. and Ochs, E. (red.), *Language Socialization across Cultures*. New York: Cambridge University Press. Nätpublicerad.
- Jönsson, Karin (red.) 2016. *Bygga broar och öppna dörrar: att läsa, skriva och samtala om texter i förskola och skola*. Stockholm: Liber.
- Laursen, Helle Pia (red.) 2015. *Litteracitet och språklig mångfald*. Lund: Studentlitteratur. Enligt lärares anvisning.
- Norén, Sofia (red.) 2017. *Lära barn att läsa*. Stockholm: LegiLexi. Nätpublicerad.
- Skolverket. Lärportalen. Moduler: Språk-, läs- och skrivutveckling. Enligt lärares anvisning. Nätpublicerad.
- Wedin, Åsa & Christina Hedman (red.) 2013. *Flerspråkighet, litteracitet och multimodalitet*. Lund: Studentlitteratur. Enligt lärares anvisning
- Westlund, Barbro 2012. *Att undervisa i läsförståelse: Lässtrategier och studieteknik*. Stockholm: Natur & Kultur.

En lättläst bok.

En ljudbok.

För kursen relevanta lagar och regler för olika skolformer t.ex. skollag, läroplan, kursplan och allmänna råd.

Aktuellt material enligt lärares anvisning, max 100 s.

Referenslitteratur

- Crystal, David 1987. *The medium of language: writing and reading*. I: The Cambridge encyclopedia of Language. New York: Cambridge University Press, s. 177–179, 194–203.
- Dahlgren, Gösta m.fl. 1999. *Barn upptäcker skriftspråket*. Stockholm: Liber.
- Dysthe, Olga m.fl. 2011. *Skriva för att lära*. Lund: Studentlitteratur.
- Iversen-Kulbrandstad, Lise 2002. *Lesing i utvikling – teoretiske og didaktiske perspektiver*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Skolverket. Läslyftets läs- och skrivportal. Nätpublicerad.

Delkurs 4 Grundläggande litteracitet för unga och vuxna andraspråksinlärare 7,5 hp (valbar kurs 4b)

- Franker, Qarin 2008. Bildvalet har betydelse. I: Juvonen, Peivo. (red.), *Språk och lärande. Rapport från ASLA:s höstsymposium, Stockholm, 7–8 november 2008*. Stockholm: ASLA.
- Franker, Qarin. 2013. Att utveckla litteracitet i vuxen ålder – alfabetisering i en flerspråkig kontext. I: Hyltenstam, Kenneth & Inger Lindberg (red.), *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur, s.771–815.
- Franker, Qarin & Ingrid Skeppstedt 2007. *Alfaportföljen. Ett portfoliomaterial för alfabetisering av vuxna inom sfi*. Lärardel. Myndigheten för skolutveckling. Nätpublicerad.
- Kompetanse Norge 2013. *Metoder for alfabetisering og spor 1*. Enligt lärares anvisning. Nätpublicerad.
- Mörkeberg, Birgitta & Carin Reimer 2006. *LTG – Läsning på talets grund inom sfi. Kompetensutveckling för sfi-lärare*. Lärarhögskolan i Stockholm och MSU. Nätpublicerad.

- Mörling, Margareta 2010. *Att undervisa analfabeter. Från det konkreta till det abstrakta*. Stockholm: Natur och kultur.
- Mörnerud, Elisabet 2010. *Modersmålsbaserad svenskundervisning för invandrare*. Rapport i forskningscirkeln. Malmö: FoU Malmö/utbildning. Malmö stad.
- NVL 2013. Kompetensbeskrivning av lärare i grundläggande litteracitet för vuxna med andra modersmål än de nordiska. Nätpublicerad.
- Rydén, Inga-Lena 2007. *Litteracitet och sociala nätverk - ur ett andraspråksperspektiv*. Rapporter om svenska som andraspråk (ROSA) 10. Göteborg: Institutet för svenska som andraspråk Göteborgs universitet. Nätpublicerad.
- SKOLFS 2017:91. *Skolverkets föreskrifter om kursplan för kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare*. Nätpublicerad.
- Skolverket 2012, rev. 2017. *Läroplan för vuxenutbildningen*. Nätpublicerad.
- Skolverket 2015. *Studiehandledning på modersmålet – att stödja kunskapsutvecklingen hos flerspråkiga elever*. Nätpublicerad.
- Skolverket 2016. *Grundläggande litteracitet för nyanlända elever*. Modul inom läslyftet. Enligt lärares anvisning. Nätpublicerad.
- Skolverket 2016. *Grundläggande litteracitet. Att undervisa vuxna med svenska som andraspråk* Enligt lärares anvisning. Nätpublicerad.
- Skolverket 2017. *Tidig läsundervisning*. Enligt lärares anvisning. Nätpublicerad.
- Tammelin-Laine & Martin, Maisa 2015. The simultaneous development of receptive skills in an orthographically transparent second language. *Writing systems research* 7:1, 39–57. Tillgänglig som e-resurs via UB.
- Wedin, Åsa 2010. *Vägar till svenskt skriftspråk för vuxna andraspråksinlärare*. Lund: Studentlitteratur.
- Winlund, Anna 2019. "Man kan tänka men inte säga" – förhandlingar om heteronormativitet inom grundläggande språk- och litteracitetsundervisning för nyanlända ungdomar. I: *Nordand: Nordisk Tidsskrift For Andrespråksforskning* 14 (2), 142–157.
- Winlund, Anna 2020. Emergent literacy instruction: 'continua of biliteracy' among newly immigrated adolescents. I: *Language and Education* 34 (3), s. 249–266.

Aktuell forskning och undervisningsmaterial enligt lärares anvisning, högst 200 s.

Referenslitteratur

- Alver Rosvold, Vigdis 2013. *Metodisk veiledning Lese-og skriveopplæring*. I: Metoder for alfabetisering og spor 1. Nätpublicerad.
- Arvidsson, Gunnel m.fl. 1996. *Basgrupp – för vem och hur? Om invandrarelever med otillräcklig skolbakgrund*. Göteborg: Invandrapedagogiskt centrum, IPD. Stencil.
- Buanes Alnes, Ingrid och Kathrine Lehne 2014. *Materiell på morsmål i lese-og skriveopplæringen*. I: Metoder for alfabetisering og spor 1. Nätpublicerad.
- Karlsson, Ola (red.) 2017. *Svenska skrivregler utgivna av Språkrådet* 2017. Stockholm: Liber.